

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Andrieu Bârseanu.

D. Dr. Nicolae Oncu a primit ieri dela Andrei Bârseanu, profesor în Brașov, membru al Academiei Române, vice-președinte al Asociațiunii următoarea declarație:

Brașov, 25 Iunie.

Vă felicit pentru declarația hotărâtă în numărul de ieri al „Tribunei”. Ea va scuturi multe nedumeriri și va contribui la restabilirea păcii mult dorite.

Bârseanu.

Telegrama asta explică multe. Mai întâi că și o personalitate atât de aleasă ca cea a d-lui Bârseanu, a putut să cadă victimă campaniei de calomnii și minciuni care s'a căutat a se întina reputația unui ziar, acărui scris protesta zilnic în mod cel mai hotărât în contra lor. De aici putem concluda asupra restului de oameni „capacități”. A doua că minciuna și calomnia a ajuns deja la scadență. Nimeni nu va putea opri de acum lumina care începe să se facă. Și a treia, că făcută odată aceasta lumină, restabilirea păcii și a ordinii interne în partid, va urma în mod firesc dela sine.

Să ne aducem numai aminte, de unde s'a început actuala criză gravă în partid? În ziarul nostru s'au scris câteva articole de critică asupra stărilor noastre din partid și s'a lansat ca soluție a multor anomalii, o primenire de idei și de oameni. Articolele, cele mai multe iscălite, veneau din partea celor mai consacrați scriitori ai

noștrii, grupați în jurul „Tribunei”, din partea unor oameni deci, cari, cum spunea eruditul nostru istoric, d. Xenopol, reprezintă mai esențial aspirațiunile unui neam. Ideile desfășurate, ca orice idei noi și moderne n'au aflat complăcerea tuturor, cu deosebire a oamenilor întârziți în gândire, și refractari pentru orice spirit de inovație. Asta pân'aci era însă și logic și natural. S'a zis, că s'a trecut măsura, s'a exagerat, s'au făcut greșeli, nedreptăți, s'au atins în mod inutil susceptibilități. Se poate. Dar la o discuție de idei se răspunde cu o discuție de idei și nu cu calomnii, invective și minciuni. Nemulțumiri noștrii asta au făcut-o. S'au burzului, s'au adunat și au făcut o conspirație împotriva cinstei ziarului care publica acele articole, ca în chipul acesta să înăbușe cele mai curate convingeri. Nici nu s'a încercat măcar a se răspunde acelor idei încredinate, ci s'a insinuat, pe calea calomniei celei mai îndrăznețe, că ele au fost puse în circulație cu intenția perversă de a sparge partidul, de a sgudui încrederea în conducători de a slăbi disciplina și solidaritatea și de a duce partidul întreg ca o poamă coaptă — cum a spus d. Branște din Lugoj — în brațele lui Mangra, cu care acest ziar, prin oamenii săi de încredere n'au încetat a susține legătura ocultă. Calomnia asta, precum pot vedea cetătorii la alt loc al ziarului nostru, continuă, a fi, — cu o frivolitate fără seamăn, — răspândită de oamenii interesați.

Față cu pornirile ce s'au deslănțuit împotriva noastră, noi am căutat să convin-

gem lumea că e necinstit ca unei opinii curate să-i opui o calomnie stupidă, că nu am voit să provocăm ceartă țigănească nici să cercăm desunirea. „Disciplina” și „solidaritatea” nu trăiesc numai prin numele lor, nu se slăbesc cu critice și nu se întăresc cu fetișismul persoanelor.

În mijlocul acestor interminabile discuții, dacă le mai putem numi așa, mărturisim că de multeori ni s'au ațintit ochii asupra figurei senine și luminoase a d-lui Andrei Bârseanu. D-sa nu e membru în comitet, nu e nici „fruntaș” în sensul curent al cuvântului, nici om politic nu e, dar orice popor își păstrează unele rezerve, oameni cari n'au nevoie de mandat formal, fiindcă au un superior și mai de preț, mandatul moral de a ieși la vremuri de grea cumpănă. Ni-se spunea chiar, că d. Bârseanu, ne desaproabă, ne detestă. Și ne ziceam în gândul nostru, foarte bine, nici nu-i cerem să se solidarizeze cu greșelile noastre, pe cari n'avem imprudența a spune că nu le avem, poate nici cu convingerile noastre, cari încă n'au monopolul, dar e posibil oare, ca un eugețator, un suflet de artist, scriitor el însuși să nu vadă că aici e vorba doar de sugrumarea libertății de gândire, de un pedantism rigid și reacționar, îndușmănit cu orice idee de progres, și că sub masca pretextelor de „disciplină” și „solidaritate” în realitate se ascunde cea mai crasă intoleranță față de orice evoluționism și idee nouă în viața noastră publică.

Telegrama, care ni-a venit ieri, și care trebuia să vie, explică tot. Scrupurile

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Visul.

De Em. Gârleanu.

După furtuna groaznică ce clătinase lumea pe temelii ei, ciurul cerului se umplu cu zăușe de aur; — câte o stea scăpăta în războaie, de tăia văzduhul albastru într'o dărătănoasă. Fieea încremenise; pământul par'că se ațintise urechea să asculte ceva.

Dar Pilat nu îndrăznise să iasă din cămara sa și, înădușit încă de sudorile spaimii, căuta prinza cu auzul dacă smochinul de lângă casă nu mai lovea crongile de zid.

O tăcere de moarte se lăsase pe sălile lungi, în odăile largi cari, cu câteva ciasuri înaintea, se răsunaseră de blestemele și țipetele mulțimei înfrântă de afară.

Cel din urmă răsunet îl furase, zidurilor de cără, glasul sutașului care strigase lui Pilat, după ușa zăvorâtă, că Omul fusese răstignit.

Când din dosul ferestrei lumina unei navei strălucise, Pilat păși din colțul în care încrămpeșise, trase de pe pat cerga, apoi, fără să-și scoată ochii de pe el, se afundă în așternutul larg și adoarnă.

Se silea să nu se mai gândiască la nimic; își amintea. Nu izbutea. Crâmpee de veșminte se înfățișau ochilor: fețe crunte, priviri

sticloase, brațe svârcolite. Uneori sutele de obrăzuri se apropiau, se amestecau, se contopeau unul în altul și, deodată, un chip blând, cu ochii umedi și calzi, se întrupa aievea, — chipul lui Isus par'că; — privea la el!

Pilat strângea genele și alunga vedenia: atunci capetele răsăreau din nou, sute, mii la un loc. Sudorile începeau iarăș să-i înmoaie tâmplele.

Adormi într'un târziu, când zorile stâng luminile cerului, să-l rumenească numai ele.

Și somnul ce-i puse stăpânire pe viață, fu rob, la rîndu-i, de cătră un vis ciudat:

...Se văzu Pilat, deodată, un negustor bogat în mărfuri, călătorind, cum călătorise în tinerețe, pe clătinatele ape ale Tiberiadei.

Cum purcesese pe lângă țârm, vântul se învioră, umfla vintrelele largi, și nava lunecă pe fața întinsă a mării cum paserile cerului lunecă în aer.

Iar, în mers, țârmurii când se apropiau de mai să prindă pânțele corăbiei între ei, când se împingeau departe, de ochiul nu-i mai putea zări.

Se mai făcea că pe navă numai el, și nici un alt corăbier nu mai era.

Se mustra Pilat, negustorul, în cugetul lui, că pe nimeni alt nu luase. Și cetatea rămăsese mult în urmă, și la alta târziu ajungea.

Așa se chinuia Pilat să întoarcă singur pânza în vânt, căci marea acuma prinsese, fără de veste, a se frământa.

Și iată că, deodată, pe țârm se rumenesc în apus neașteptatele ziduri ale unei cetăți; și pe țârm puzderie de oameni. „De aici o să-mi iau corăbieri”, socoti Pilat.

Dar nici n'apuca bine să-și sfârșească gândul, și, de pe țârm, strigăte asurzitoare se amestecară în văzduh, și mâni furioase aruncară o ploaie de pietre asupra navei.

Pietrele sunau în pereții de scânduri, iar unele lovira catargul, și catargul părea că e de sticlă și se sfarmă în tândări pe podeaua navei, iar pânza lui sbură în riu ca un fulg smuls.

În clipa aceea soarele, rotund și roșu ca jărătecul, se afundă în zare; o dără de sânge se prelinse peste apele negre până la navă, apoi, repede, luna prinse să se rostogolească pe cer, printre norii negrii ce-și atârnavă zdrențele până deasupra mării.

Vântul începu să șuere; valurile își deschideau buzele lacome. Între cer și pământ numai urlul apei se auzea.

Cuprins de frigurile morții, Pilat zăcea în fundul navei, cu genunchii la gură, cu pumnii la tâmple, clătânindu-și dinții.

Și parcă își dedea acum seamă că negustor nu era, că numai pe mare se găsea el, Pilat din Pontiu, și pe mare ce căuta? Un tunet; apoi un trăznet asurzitor lumină o clipire priveliștea de groază; un val se înalță până la cer și lovi naia de o sfărâmă în bucăți.

Pilat căzu pradă apei spumegânde. Cu încordări desnădăjduite dădu din brațe să se agațe de ceva, să scape. Și mâna-i întâlni un lemn. Și de-

domnului Bârseanu erau de alt ordin. Ca și mulți alții, nu și-a închipuit nici d-sa ca calomnia să fi dobândit în așa măsură dreptul unei cetățenii morale în viața noastră. În sfârșit, recunoaștem, nu era lucru ușor să știi ce să mai crezi, când în fața scrisului curat s'apropia de urechea ta șoapta „frunțașului”: nu crede, e numai prefecătorie, Oncu, Ciorogariu sunt și azi mangriști, Goga e dus în rătăcire, ceialți sunt exploatați toți de șarlatanii dela Tribunii... Și când acest limbaj e ținut de cutare, frunțaș bărbat, providențial, într'adevăr ce să crezi tu, care ești la câteva sute kilometri depărtare de Arad? Nu ne mirăm nici de aceia cari s'au făcut înșiși, instigați și seduși, răspânditorii acestor calomnii, căci vinovații adevărați trebuie căutați numai în Arad, între aceia cari au avut și au interese personale să provoace și să întretie aceasta zizanie.

Iată în seninătatea conștiinței sale, d. Bârseanu crede, că noua dovadă hotărâtă a d-lui Oncu „va contribui la restabilirea păcii mult dorite”. Asta așa ar fi, dacă isbucnirea campaniei împotriva noastră, ar fi avut la baza ei într'adevăr, în mod sincer, mangrismul. Dar se va convinge atât d. Bârseanu, cât și toți cei de bunăcredință, încurînd, că mangrismul a fost numai un pretext și că în realitate interese de ordine inavuable au dat naștere crizei și o prelungesc în dauna nesfârșită a celor mai mari interese naționale.

Ca să fim desmințiți, ar trebui ca pacea, pe care un neam întreg ni-o cere, pe care frunțași ca d. Xenopol și d-sa ne conjură să o încheiem, să nu mai aibă azi nici un obstacol. Dacă crucea noastră mai ales cele cari privesc persoane, cele cari supără, sunt neavenite, ele pot fi sistate. Noi știm să facem o clasificare în ordinea ideilor cari se impun actualității: deosebirile de vederi, de mentalități cari există între noi, pot să aștepte vremuri mai bune, mai calme. Pentru pace, în fața evenimentelor ce ne așteaptă la toamnă, în fața amenințărilor lui Mangra, în fața atât de mult accentuatei solidarități, a-

gele se încheștară de el. Dar apa îl răsturnă pe spate. Și Pilat simți cum plutește cu fața în sus, cu mâinile în lături, rășchirate, cu trupul țepăn.

Și deodată, își dă seama că lemnul pe care plutea era o cruce, o cruce care-l purta de-asupra creștelor încărunțite de spumă, o cruce pe care stătea ca răstignit, de pe care nu se putea mișca fără primejdia vieții.

Atunci din negurile întunerecului, un chip se luminează, — un chip necunoscut, însângerat de spini ce-i încununa fruntea, un chip care se plecă peste el de-i privi în ochi...

Un geamăt adânc scoase Pilat și trezindu-se din somn, sări din așternut. În lumina dimineții rămase buimac de visul care-l muncise. Se șterse la ochi, apoi privi patul pe care se chinuise; așternutul moale păstra, în cruce, urma trupului, și a brațelor rășchirate, așa cum o lăsase somnul lui. Nebun de spaimă, strigând, Pilat căută să scape de semnul care-l urmărea, amenințător parca și aevea. Se repezi afară, în cerdacul de lemn; dar dincolo de Ierusalimul cu zidurile albe, Golgota înălța, neagră, pe zarea limpede a cerului, crucea Mântuitorului.

Ochi i-se deschiseră mari lui Pilat, nebuni de groază, apoi căzu, fără simțire, în brațele slujitorilor cari alergaseră la țipătul lui.

cărei necesitate mare o recunoaștem pentru reușita propagandei în vederea sufragiului universal: noi așteptăm cu dragoste frățescă mâna celor supărați în mâna noastră.

Interesele superioare ale neamului nostru cer să subordonăm ura noastră reciprocă dragostei comune pentru neamul nostru. Sunt în stare să o facă aceasta antagoniștii noștri?

Atunci, pacea e făcută.

Dacă vor răspunde însă iar cu concluse, dacă la apelul nostru ce purcede din inimă curată, vor continua, ca și ieri să răspundă:

— *Dați-ne casa voastră!* — numai asta poate fi pacea, atunci... atunci, pacea și ordinea va trebui să o restabilească însuși poporul românesc, durere cu un sacrificiu de pierderi morale...

Ne stimăm cu mult mai tare adversarii și avem mult mai mare încredere în mandatarii națiunii, decât să putem crede în ipoteza a doua.

Veneratului bărbat al neamului, d-lui Andrei Bârseanu, omagiile noastre pentru serviciile aduse prin curajul nobil al cuvintelor sale, cauzei naționale!

O somație

cătră d. Dr. Teodor Mihali.

Onorabile Domn, Domnia-Voastră, zilele trecute, ați afirmat, în fața unei societăți mai mari, cumcă ziarul nostru și astăzi are legături cu d. Eugen Brate, care n'a încetat să colaboreze la „Tribuna”.

IV. sunteți vicepreședinte al partidului național, președinte al clubului deputaților, deputat în cameră, om serios prin urmare nu fleac, care vă cântăriți cuvintele în cari lumea e datoare să creadă, Vă somăm deci ca în termen de opt zile să faceți dovada afirmațiunii DVoastră, ca să ne putem trage concluziile ce se impun.

Redacția „Tribuna”.

Din Cameră. Ședința de azi s'a deschis în fața alor vreo 40 de deputați.

Se votează și în a treia cetire indemnitatea. Se votează, fără discuție, proiectul de lege prin care capitala Budapesta e autorizată să ia un împrumut de 270 milioane.

Se discută apoi chestiuni de imunitate.

Pacea cu naționalitățile. Firul discuției deschise asupra acestei chestiuni de ziarul „Világ” se reia din nou, în numărul de azi, dar dintr'un punct care rămăsese aproape neatins până acum; din punct de vedere economic. După ce se analizează în câteva cuvinte raportul dintre cucerirea ce o face cultura ungurească asupra ținuturilor locuite de naționalități și eforturile împreunate cu enormele jertfe bănești făcute de guvernele ce s'au pârindat la cârma țării, în scopul acestei cuceriri, autorul articolului din vorbă ajunge la concluzia că toată opera de maghiarizare a dat de mal. În decursul acestor constatări înșiră și câteva cazuri caracteristice pe cari le-a semnalat în coloniile ciangăilor plasate pe valea Hațegului, cari deși unguri de baștină — unii

stăpâni și azi pe hrisoave boierești — nu știu limba statului și sunt asimilați mediului românesc cu desăvârșire. Întrebând autorul pe unul dintre acești coloniști cum de nu vorbește ungurește, acesta i-a răspuns apatic: Ce-mi trebuie limba ungurească, doar pe la noi numai solgăbăraul o vorbește.

Urmărind șirul acestor constatări și ținând în vedere deplorabila situație economică a naționalităților, provocată de lăcomia hrăpăreț a gentrilor refugiați astăzi la sinecurele comitense și cele din minister, unitatea limbii rămâne mereu o himeră care se depărtează tot mai mult, câtă vreme nu se vor lua măsuri pentru îmbunătățirea sortii populației naționaliste și nu se va recunoaște adevărul că „nu unitatea limbii și bunăstarea și cultura sunt obârșia puterii țării și numai după ce aceste sunt împlinite, poate fi vorba și despre unitatea limbii.

Discuția asupra chestiunii de naționalități a fost sulevată tocmai pe vremea celor mai grele opintiri pentru existență ale naționalităților și curentul micilor patimi a confundat chestia naționalităților cu gravaminele naționaliste, fără să și fi putut da cineva seamă că aceste sunt două noțiuni deosebite.

E cât se poate de naiv să și închipui că mesele naționaliste nedreptățite vor învăța cu forța limba stăpânilor lor scăpătați și denotă o mentalitate foarte simplistă orice politician care caută izvorul tendințelor de conservare al naționalităților în altceva decât în cele mai vitale necesități pentru existență.

Și în cazul acesta nu poate fi vorba despre „agitatori” și cu atât mai puțin despre „iredebitism” ei despre nenorocitul sistem politic care bântue în țară, și ale cărui urmări sunt egale păgubitoare atât pentru stat cât și pentru naționalități.

Adunarea pentru votul universal în Oradea mare. Eri, Duminecă, a avut loc în Oradea mare întrunire publică, organizată de partidul Justh și social-democrați pentru votul universal.

La adunare a luat cuvântul și Justh Gyula.

S'a primit o moțiune prin care se cere introducerea votului universal și se protestează împotriva reformelor militare.

Criza din Austria. Hotărîrea partidului creștin-social de-a nu acorda guvernului sprijinul său în mod absolut, a creat guvernului o situație foarte dificilă.

Fostul ministru-președinte Gautsch, care trece la băile dela Gastein, a sosit Vineri la Viena chemat de baronul Bienert.

Dacă actualul ministru-președinte nu va reuși să ajungă la o înțelegere cu partidul creștin-social, baronul Bienert va prezenta Maj. Sale „mășta” cabinetului, recomandând Maj. Sale viitor șef al guvernului pe Gautsch.

— **La temniță.** În temnița din Lugos începe Mercuri la 5 Iulie a. c. redactorul Mitru pedeapsa de 8 zile, pentru un articol publicat anul trecut în interesul votului universal în foaia „Plugarul Român” din Timișoara. N. Mitru după eșirea sa din temniță, în acest timp va avea o altă pertractare la tabla regala dela Timișoara, pentru un articol umoristic politic apărut în foaia glumeață „Baba Sator”. Iată încă câteva semne de împăcare!

Mormântul dela Putna e pângărit!

Viena, în 25 Iunie 1911.

În liniștea mănăstirii dela Putna care-i atâta la poale de codru verde, înconjurate de mireme de smirnă și tămâie și înmărite de cântările evlavioase ale călătorilor odihnesc moaștele celui mai mare erou ce l'a dat providința ce-ștă neamului nostru: aici zace osemintele înfricatului Ștefan cel Mare, zidul cinăității. Și-a ales Voevodul acest loc odihnă între munți, departe de ochii străini, în bună credință că muritorii îl vor răstăcește acum în pace, pe dânsul, cel care a știut ce-i pacea și odihna în viața lui pociumată.

Dar când, din vreme în vreme de cunoscător să călătorească la Putna peregrini numeroși, din cele mai depărtate colțuri ale pământului românesc, ca să se odihnească la mormântul marelui erou, pășind și fiind la suflet de acel fior de evlavie și cuprinde toată ființa ta când pășind într'un sanctuar. Căci pentru noi este sfânt acesta și când te apropii de el trebuie să-ți deslegi curelele încălțărilor tale, nevrednic bulgăre de pășind, ce ești!...

Și unde noi nu îndrăznim să ne apropiem decât cu sfială în suflet, unde pașii devin șovăitori, acolo au năvălit în urmărea n 18 l. c. gălăgioase și obraznice limbi păgâne și au tulburat liniștea mormântului lăcaș, care-i Panteonul neamului românesc: au năvălit Jidanii!

Și nu s'a aflat nime care să-i oprească să li închidă porțile dinaintea lor, ba cel care se numește cu atâta fală „străjerul mormântului dela Putna”, arhimandritul de acolo, i-a primit cu brațele deschise și l'a găzduit peste noapte în chiliile călătorilor!... Obraznicii oaspeți erau mentori unei societăți jidovești din Cernăuți, care se numește „Societatea academică de științe sociale” fiind conduși de profesorul Ehrlich, profesor de dreptul român la universitatea din Cernăuți. A doua zi, arhimandritul Patraș i-a condus pe o persoană pe acei fii ai lui Israel prin mănăstire și le-a arătat mormântul lui Ștefan Vodă, apoi toate odăile cele de acolo care sunt danile sfinte ale atâtor rânduri de strămoși ce au înzestrat acel lăcaș rugăciune....

Când te gândești cine a mas peste mormânt acolo și s'a lăfăit în cuprinsul mănăstirii și prin biserică, îți sângerează dintr-o nemărginită durere, căci vezi că nu mai femas nici un loc în țara noastră nepângărit de Jidovi. Tot ei au tăiat dintr-o nepătrunși din preajma mănăstirii și cu învoirea conzistorului și a autorităților fondului religionar au zidit la Putna pași trei fabrici jidovești, cari nu numai că tulbură liniștea și întinează locul dar atrag și o mulțime de străini la Putna. Iar acum? Acum pătrund în-

lăuntrul bisericii, și leproșii de ei se ating de sfântul mormânt în care zace întrupătorul gloriei românești, și nime nu-i oprește dela acest sacrilegiu. Te miri cum de nu s'au cutremurat bolțile când acești nemernici au pășit pragul mănăstirii și s'au apropiat de sfântul altar!

Și când s'a întâmplat această fărădelege? tocmai atunci când Românii bucovineni din toate părțile țării alergaseră la Cernăuți ca să vadă reprezentată pe scena teatrului orășenesc figura marelui Ștefan evocată din negura veacurilor de maestrul Delavrancea.

O, suflet de străjer rătăcit și nevrednic să mai păzești acel sfânt lăcaș, fii pe pace, căci în toată țara Bucovinei nu se va afla nime — nici chiar tinerimea — care să te tragă la răspundere pentru sacrilegiul ce s'a săvârșit cu învoirea ta!

Slăvite Voevod... a ajuns lăcașul tău de odihnă hotel și caravanseraiu jidovesc, iar ce-i de-un sânge cu tine — cum e cazul de acum 2 ani al studenților români dela Iași — nu pot să-și plece genunchii și să sărute când vreau ei urna cu cenușa sfințelor tale moaște! Slăvite Voevod... pământul țării tale e înstrăinat, poporul tău rob de neamuri varvară, iar mormântul ți-i pângărit de păgâni: să ne mutăm mai bine în altă țară!... I. Grămadă.

Scrisori din București.

Emigranții cari se întorc. — Scrisoarea dlui Ionescu. — O reclamă fără rost.

București, 12 Iunie.

În ziarele străine cetim adeseori articole îngrijitoare la adresa României, unde străinii ar fi trăind sub un regim excepțional. Ba, ce este mai revoltător, nu arareori cețim în cărți cu pretenții de seriozitate, niște lucruri, de cari autoritățile române n'au nici idee. Astfel este povestea cu persecuția evreilor, cari aici se bucură de mai multe libertăți în toate acțiunile lor, a căror dezvoltare culturală, religioasă și economică progresează, dovadă a nepăsării caracteristice Românilor, în detrimentul poporului românesc. În ziarele ungurești cetim uneori eremiade cu privire la ciangăii din Moldova, cele bulgărești afirmă că Bulgarii de aici sunt persecutați. Și nu sunt atâți ani de când Rușii aflători în delta Dunării s'au adresat fraților lor din imperiu — de groaza căroră au fugit aici, din cauza persecuțiilor religioase — arătând că aici sunt supuși la persecuțiuni. De câte ori însă au plecat acești streini în alte părți ale lumii, de atâtea ori ne-a fost dat să vedem cum regretă acest pas, cum își plâng nesocotința, cu care au urmat sfaturile unor agenți, cari îi exploatau.

Odată între evrei se pornise un curent de emigrare în America. Curentul n'a durat însă mult, căci îndată ce s'au cunoscut greutățile de acolo, mulți s'au întors înapoi chiar de pe drum. Cei rămași prin țări străine au regretat plecarea. Din Dobrogea mulți bulgari au plecat în regatul vecin, dar, când au văzut piedecile ce le întâmpină acolo, s'au întors, cerând autorităților române sprijinul spre a-și putea întemeia din nou gospodăriile. Tot astfel au făcut un număr de vre-o douăzeci de familii de pescari ruși, cari, ademeniți de promisiunile unor agenți de emigrare, și-au vândut tot ce aveau și au plecat spre Man-

giuria, unde li-se promisese marea cu sarea. S'au dus, însă chinurile ce le-au îndurat acolo i-au făcut să se întoarcă mai curînd decât ar fi crezut cineva. Eri au sosit, cu vaporul sf. Sergiu la Brăila, blăstămând clipa în care au plecat. În drumul lor au ispășit acești sărmani pescari toate păcatele ce le-au săvârșit toți calomniatorii țării și neamului românesc. Acum ei se adresează autorităților române, cerindu-le sprijinul, care le va fi și dat cu toată bunăvoința, cu toate că au plecat de aici nemulțumiți cu soarta lor. Căci așa e Românul: se înduioșează în fața suferinței altuia, numai de durerea lui nu știe nimenea, ba uneori nu vrea să știe nici chiar el.

În eșdinta de ieri a Academiei Române s'a cetit scrisoarea adresată de distinsul profesor din Copenhaga, Cristian Sandfeld Iansen, prin care savantul mulțamește pentru alegerea sa ca membru corespondent al înaltei noastre instituții naționale. Dau această scrisoare, scrisă în românește, împreună cu observările, pe cari le face „Universul”:

„Domnule președinte,

Mulțamesc din inimă Academiei pentru onoarea ce mi-a făcut alegându-mă membru corespondent al ei. Văd în alegerea mea, pentru care sunt adânc recunoscător, nu atât o răsplată de cele puțin ce le-am lucrat, cât un îndemn la lucrări ulterioare pe terenul filologiei române și mă voi sili să fiu vrednic de părerea bună ce are de mine Academia.

Primiți, vă rog, domnule președinte, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

(ss) Kr. Sandfeld Jensen.

Dr. Sandfeld Jensen din Copenhaga serie și vorbește, la perfecție, limba românească. D-sa e colaborator la „Tribuna” din Arad și a fost recomandat Academiei de dl I. Bianu.

Asupra acelor cari au asistat la această eșdintă, scrisoarea asta scrisă românește de un învățat străin dintr'o țară atât de îndepărtată a produs o adâncă emoție. Noi Românii avem în străinătate așa de mulți dușmani și așa de puțin prieteni. E foarte firesc ca atunci când vedem la personalități ca dl Jensen manifestându-se asemenea sentimente de prietenie față de noi, de neamul și de cultura noastră să ne bucurăm din tot sufletul. Căci mai sunt și alți străini, cari au învățat limba românească, dar care azi ne injură. Cine nu cunoaște cazul lui Șăineanu și al lui Gaster?

Și fiindcă veni vorba de Șăineanu, nu pot trece cu vederea reclama ce se face de gazetele noastre din Ardeal dicționarului acestui filolog de școală veche. E o reclamă lipsită de gust, lipsită de orice adevăr. Căci sunt celebre enormități, pe cari acest domn le-a scris în dicționarul său. Doctorul Ureche a extras din această operă o broșură de perle, pe cari le-a intitulat „Șăinisme”. Broșura se găsește și în Ardeal. Tot în chestia acestui dicționar a scos o broșură dl Săghinescu, arătând superficialitatea și lipsa lui de criteriu științific. Și, cu toate acestea unele ziare dela noi îi fac reclamă. Curios lucru.

Correspondent.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
În fața palatului administrativ (comitatului)

Dr. Balázs Emil

pentru consultațiuni medicale,

ȘOARA, Városház-utca 14.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen. Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceleași raze. Electroliză. Metode electrice de vindecare. Massage electrice. Vindecarea bolilor de beșică prin electricitate.

Consultațiuni pentru operare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m.

Pentru boli cronice separat (Curarisire specifică), consultațiuni dela 10—12 ore a. m. Consultațiunile le execută Dr. Kálmán Róth.

Celor din provincie, cărora se recere îngrijire mai îndelungată, le stă la dispoziție camere confortate anume

protestare la Maj. Sa Impăratul. Numai după un astfel de „atestat” obținut în o astfel de luptă poți să ai drept de critică tu gazetar, care poți fi chiar și poet, a zis dl Suciu, trecând la alte „Be-shapraechung”-uri, prin cari explica poporului ce însemnează „népképviselet” și arăta că supremația ungurească nu este altceva decât „fából eskarika” (aceasta a fost tradusă și pe românește!).

Dar după cât s'a putut vedea, aceste mici isjiri ale dlui Suciu n'au făcut nici o impresie. Poporul nu înțelegea, iar lumea de bun simț n'a luat în considerare toată truda d-sale, precum că au fost luate nici declarațiile prezidențiale ale dlui Dr. T. Mihali „tovărășul” (așa spune consecret dl prezident) dlui Suciu întru defăimarea „celor ce cârtesc” prin *Tribuna*. „Căni la-tră, caravana trece” a spus dl prezident. Să trem deci și noi la chestiuni mai importante.

Asupra reformelor militare despre cari la Lugoj nu s'a pomenit aproape de loc, a revenit dl Dr. Iuliu Maniu, vorbind pe larg și lămurind țăranilor adunați punctul de vedere al partidului nostru național. În mijlocul unei atențiuni generale, dl Maniu, a desvilit noile sarcini cari se vor impune poporului prin noua lege a reformelor militare. A arătat cum bugetul statului se va îngreua cu 100 milioane mai mult, iar noi cetățenii statului ungar vom fi siliți să dăm în locul celor 66 mii de recruți 96 de mii la an și, în mijlocul protestelor energice ale mulțimii, a desvilit noul atentat ce aduce limbii românești procedura penală militară contemplată de guvernul lui Khuen, prin care nu numai că se introduce politica în armata ce rămăsese până acum intactă, dar se face și o nedreptate extrem de mare tuturor popoarelor nemaghiare din această țară, cari, la urma urmelor, și ele au dreptul să spună și să hotărăască cât vreau și pot să dea. Cu drept cuvânt a spus însă dl Dr. I. Maniu, că dela guvernul actual nu ne putem aștepta la nici o lege deopotrivă de dreaptă pentru toate popoarele din patrie, deoarece tocmai acest guvern a zdrobit la alegeri prin puterea corupției pe toți acei deputați și partide, în special partidul național, pentru că să și poată plasa în parlament mameleii cari nu și dau și nu vreau să și dea seama de greutățile și durerile poporului. Aici dl Maniu a adus pilda căderii dlui Dr. Vlad afirmând între aclamațiile adunării că adevăratul deputat al cercului Orăștiei tot dl Dr. Vlad rămâne.

Discursul dlui Dr. I. Maniu a fost des întrerupt de protestările adunării împotriva noilor reforme militare.

Sufragiul universal a fost însă și acum chestia asupra căreia s'a stărut mai mult. Dl Dr. A. Vlad atât în discursul de deschidere cât și în cel de închidere al adunării a motivat pe larg și cu o bogată argumentație necesitatea introducerii sufragiului universal în această țară. Dl Vlad a dovedit țăranilor însuflețiți de cuvântul d-sale pătimeaș că noi numai atunci vom fi în stare să sperăm o soartă mai bună, când prin sufragiul universal egal secret și după comune ne va fi dată posibilitatea să ne ocărnuim singuri, nu ca acum în vremea acestei legi electorale nedrepte care ridică la suprafață numai acele elemente, cari conștienț s'au înconștient stau în slujba unor boieri bogați și șovini, a căror supremă țintă este ideea de stat maghiar și stoarcerea țăranimii desmoștenite.

Tot la sufragiul universal a vorbit și dl Dr. V. Bontescu. D-sa a adus prin vorbirea frumoasă ce a ținut un nou material de discuție, desvilit prin date statistice îngrozitoare toate suferințele poporului românesc de prin părțile acele. Dl Dr. V. Bontescu a arătat că din 355 mii de locuitori ai comitatului Hunedoarei mai mult de 330 mii sunt Români, dar cu toate aceste pământul românesc din aceste părți este atât de mic încât abia cade asupra unui cap de familie 2 jugăre și jumătate, din cari vede oricine că nu este posibilă susținerea unei familii întregi și pe deasupra și plățirea tuturor dărilor și mai ales aruncurilor, cari prin aceste părți trec aproape în toate comunele românești peste 50%. Aceste date și-le scoate dl Bontescu dintr'un „Alispáni jelentés” din anul 1910. Relele aceste le aruncă dl Bon-

tescu pe toate în cărca administrației mizerabile din acel comitat, unde, se știe din ziare, câte scandaluri au fost și câți oameni de omenie sunt între cei ce conduc comitatul. În fața acestor stări, dl Dr. V. Bontescu cere ca între slujbașii comitatului să fie aleși și Români, fii ai poporului cari singuri îi cunoșc trebuințele și necazurile lui. Dar aceasta nu se va putea până când noi prin sufragiul universal nu vom impune administrației o purtare cinstită, a încheiat dl Bontescu în aplauzele mulțimii.

Interviewul trădătorului dela Orade, cu care ne-am ocupat în numărul trecut, a preocupat aproape pe toți oratorii adunării dela Orăștie. În frunte cu prezidentul adunării, dl Dr. A. Vlad, s'au arătat din partea tuturor și s'au desvilit intențiile trădătoare ale vicarului rățăcit, iar adunarea a desaprobat, prin întreruperi vehemente, pe nenorocitul care crede că partidul nostru național este superflu și că năimind preoții din tabăra în care îi ține interesele unui neam întreg, va putea să și erecze lui o ciată de trădători. Dl Vlad a spus între aprobările vii ale preoților de față, că chiar dacă s'ar putea ca unii dintre ei să fie seduși de făgăduielile mincinoase ale trădătorului, totuși poporul nu va îneca nici odată să rămână cel mai însuflețit sprijinitor al partidului național, singurul partid în jurul căruia pot să se grupeze adevărații Români cinștiți.

A vorbit și țăranul bănățean badea Ion Vășii. E o adevărată revelație acest țăran luminat. Vorbește cu o limpezime pe care ar putea-o invidia ori cine și s'a prezentat ieri cu un bagaj de idei politice cari surprindeau prin nouțea lor. Din fiecare cuvânt al lui se simțiau trăsăturile sufletești ale unui popor plin de viață. Te-ai fi așteptat să fie demagog, să vorbească de apăsare și să strige durerile „poporului”. Dar nu, badea Vășii făcea gesturi scurte și stăpânite, nu ridica glasul decât foarte rar, și în schimb lăsa să curgă din fantezia lui bogată de copil al pământului, imagini prețioase și asemănări de valoare aproape biblică. Vorbia de înțelegerea rîndunecelor cari simțind duhul vremii se adună și pleacă în alte țări cu primăvara și spunea că și noi suntem niște biete rîndunele cari ne-am adunat în această adunare simțind asprimea crivățului care suflă din partea guvernelor ungurești, ne-am adunat să ne sfătuim încetruim putem găsi cea țară în care înfloreste și primăvara dreptății. Mă uitam la țăranul ăsta smiad și eu fruntea largă, brăzdată adânc. Cine știe ce talent s'a pierdut în acest om care vorbește neînchipuit de ușor și limpede, care și povestește gândurile fără ifos și glumește din când în când, împrăștiind veselie în publicul care l'ascultă cu deosebită atenție.

Dl V. Goldiș a ținut o cuvântare cam în felul celei dela Lugoj în care a protestat împotriva tendințelor guvernelor ungurești de a ne lipsi de cultura noastră națională. În vorbirea sa însă a arătat și punctele în cari ne apropiem noi de unguri în vremea necazurilor comune. Recapitulând aceste și arătând terenul unde nu ne mai putem întâlni cu ungurii, dl Dr. I. Maniu a avut o expresie fericită pe care o vor fi observat-o, sigur, și alții. Dl Dr. Maniu vorbind de apăsarea noastră națională și arătând atentatele continue aduse ființei noastre naționale, a spus că vor fi ele și puncte în care ne apropiem de unguri dar noi ne avem durerile noastre pe cari nu le au alte popoare; noi ne avem *durerile noastre românești*. Mulțimea a erupt în aplauze la aceste vorbe ale dlui Maniu cari au dat o notă națională mai pronunțată adunării dela Orăștie, în care, în orice caz, fără voie s'a vorbit prea mult despre *popor* și prea puțin, despre *Români*.

După ce s'a exhaustat ordinea de zi, dl Dr. Enea Papiu, notarul adunării a citit moțiunea care să publică la sfârșitul acestui raport, iar lumea s'a împrăștiat în păcuri dese cum s'a și adunat, discutând domol cele întâmplate. Sași bătrâni și săsonice albenețe priveau de prin ferestre la poporul acesta valah care este merit să câștige tot mai mult teren în acest oraș al lor. Și într'adevăr, Sașii au de ce să teme. În Orăștie ca în puține alte orașe este o puternică mișcare românească conștientă. Părintele Moța, care socotesc că este sufletul acestei mișcări, serie la gazetă, face slujba bisericească și și găsește vreme

să ia parte și la toate întreprinderile românești, binecuvântând cu mâna lui sigură, munca începută. Am văzut librăria tânărului S. Bornemisa și am rămas surprins de dibăcia cu care este aranjat acest institut modern românesc. Banca Ardeleana, Tesătoria și toate celelalte încă sunt o dovadă că în acest centru românesc nu se vorbește numai ci se și face.

Raportor.

MOȚIUNE:

„Aderenții partidului național român din comitatul Hunedoarei, întruniți la Orăștie în adunare populară la 12/25 Iunie 1911:

constată, că sistemul de guvernament inaugurat în Ungaria, la 1867, susține și astăzi aceea politică de distrugere, care, bazându-se pe exclusivismul de rasă și de clasă, încătușează forțele adevărate ale acestei țări și în special face imposibilă validitatea politică, dezvoltarea economică și culturală a poporului;

constată cu durere, că ocărnuirea țării desconsideră nu numai drepturile inalienabile ale poporului român, ci nosocotește chiar și cele mai elementare îndreptățiri ale limbii și obiceiurilor poporului român;

protestează cu toată hotărârea împotriva acestor stări de lucruri și pretind respectarea intereselor de existență națională ale poporului român din Ungaria, pretind ocrotirea intereselor economice ale țărănimii române și reclamă să i-se recunoască poporului român cuvânt în ocărnuirea țării în proporțiunea jertfelor de sânge și de avere, pe cari le aduce pentru susținerea țării și mărirea Monarhiei;

cer introducerea fără amânare a sufragiului universal, egal, direct, secret, fără restricții și cu votarea în comune, precum o arondare dreaptă a cercurilor electorale, ținându-se seamă de relațiile de naționalitate ale populației țării, ca fiecărui popor din țară să-i fie dată posibilitate a trimite în Dietă deputați în raport cu numărul său;

protestează împotriva tendinței de a amâna și lua dela ordinea zilei această reformă, fără de care este cu neputință înstăpânirea unui regim democratic, singurul care răspunde astăzi exigențelor unei dezvoltări firești și sănătoase a țării în plină consonanță cu interesele de viață a popoarelor, cari împreună constituie țara;

reclamă deplina garantare a libertăților publice, asigurarea eficace a liberului exercițiu al drepturilor cetățenești și eliminarea radicală a tuturor acelor practice neconstituționale și nelegale, cari, înstăpânindu-se în cursul vremii în Ungaria, au otrăvit toate fântânile vieții publice;

iar privitor la proiectele militare își exprimă credința că parlamentul actual, în urma structurii sale, nu poate fi chemat să pună această nouă sarcină asupra poporului care este exclus din legislația țării, și chiar în interesele armatei și ale monarhiei protestează contra nizuinței de a introduce în armată tendințele de maghiarizare, încontra limbii și ființei naționale a celorlalte popoare, cari toate împreună susțin și apără această monarhie;

în fine exprimă aderența la programul partidului național român și își depune deplina încredere în comitetul central al partidului național român.”

Noutăți de ridicul, geante de mâni, cofere,
de sport, rachete pentru tennis, bile și neju,
mingii, bastoane, parfumuri, apă de Coloniri
de păr, praf de dinți, săpun, perii, pieptene și
de modă se află cu prețuri moderate la He-
Gyula, Arad Andrassy-tér 15.

POȘTA REDACȚIEI.

(Jojib). Adresați-vă dlui Emeric Andreescu,
para (Str. Mușlay 23) sau dlui Victor Tordășianu,

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Institut tipografic, Nichin și 1910.

BEISZ

MIKSA

abrică de MOBILE

in

dea-mare-Nagyvárad

lea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

Wällischhof

ment de hidroterapie și sanatoriu

conform tuturor recerintelor mo-
dietetică după sistemul Dr. Lahmann;
aier, de soare, de abur, de aier cald,
carbonic, de oxigen, de radium,
cicinale și electrice, gimnastică etc.)

deparțare dela Viena în regiune romantică
să. Indicat la toate boalele nervoase și cele
bului organic (neurasthenie, histerie, amemie,
rășă urică, reumatism, boale de stomach
sine etc.

Cură de slăbire și îngrășare.

ment nu se primesc morboși de boale infec-
țioase și boale psychice.

Maria-Enzersdorf bei Wien.

și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

pecte și cu detaluri stă la dispoziție

și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Un candidat de avocat

cu practică, află aplicare momentană în
cancelaria advocațională a subsemnatului.

Dr. Gheorghe Roxin,
avocat.

Oradea-mare (Nagyvárad).

Casă de vânzare în Sibiu

cu licență de cărcimă și prăvălie, la loc frec-
ventat, aduce 9%, mărimea curții 1700
metri pătrați, se recer 24.000 coroane.

Mai departe:

Una respective două vile

lângă olaltă pe »Hallerwiese« parterre cu
4 încăperi parketate, odaie de scaldă, odaie
pentru servitoare, entrée, bucătărie, cămară,
odaie de spălat rufe etc. Verandă închisă
cu sticlă și grădină. — 15 ani liberă de
dare. — Informațiuni se dau: *Sibiu, Str.
Friedenfelsgasse Nr. 29*, sau la dl *Liviu
Brote*, restaurateur Bretterpromenade.

Gândiți-Vă la viitorul Vostru!

In contra lipsei omul se poate apăra pe sine,
precum și pe cei de aproape dacă cumpără

obligatiunile societății de ajutorare reciprocă
»Bios« (Timișoara).

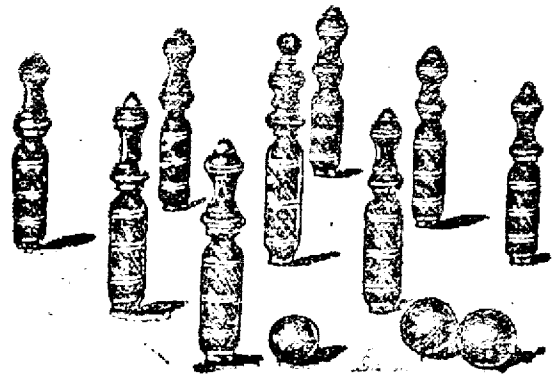
Fiecare se poate asigura, pe lângă plățirea taxei
de înscriere 10 cor., a taxei de membru 12 cor.,
apoi pentru eventualele cazuri de moarte 2 cor.
— toate plătite în un an — la cazuri de moarte
suma de 2000 cor. — pe timp de 3 ani; la cazuri
de incapacitate la lucru suma de 50 cor., lunar;
iar după o plățire de 30 ani o anuitate de 600
cor. Ori-ce tată poate asigura pe fată la zestrea
de 2000 cor. iar pe copil la majorenitate tot
2000 cor., — plățind rate bagata'e. Dacă moare
cel-ce plățește, încetează plățirea ratelor, iar copiii
respectivi, primesc până la etatea de 15 ani anui-
tatea de 30 cor., iar la căsătorie ori majorenat
suma asigurată. — Institutul are deplina acoperi-
rire. Suma asigurată până acum se urcă la 20
milioane. — In casa statului e depusă suma de
200.000 cor. cauție.

Cu lămuriri și prospect servește atât cen-
trala din Timișoara cât și agentura din Arad.

Șef-agent pentru comit. Arad și Hunedoara:
Kökényessy J. Károly, Arad.

Se primesc bărbați de încredere ca agenți
la sate ori orașe.

POLACSEK HENRIK, strungar
artistic
Budapesta VII., Nagymezőutca 31.

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima
calitate, ca bile pentru popici Lingnum-Sanctum, apoi
articole pentru aranjamentul cafenelelor, precum, bile,
dacuri pentru biliard, șahuri, domino, ranie p. ziare,
în prețuri foarte moderate. Totodată iau în interprin-
dere totfelul de reparații în bransa mea, în preț mic.
Comandele din provincie se execută prompt și solid.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciasornicar,
in Orăștie. Szászváros.
Filială in Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint
și ceasornice pe
lângă garanție și
prețuri moderate. -

Să fac orice reparații
de juvaere și ceasor-
nice de aur, repede
precis și ieftin. — —

Serviciu conștiințios. :-

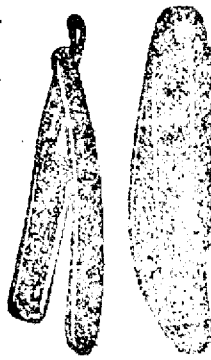
Márton Tamás

atelier cu mașini electrice pentru as-
cutire artistică și fabricare de cuțite
in Marosvásárhely,

Piața Petöfi-tér No 1.

Se recomandă pentru pre-
gătirea și ascuțirea oricărui
soi de cuțite, ca cuțite pen-
tru căsăpie și bucătărie, pen-
tru masă și bricege, unelte
pentru ciobotari și cojocari
precum și ascuțirea bricelor
pre lângă prețuri convena-
bile și execuție ireproșabilă.

La trimiterea a șase
brice, barbierilor le
socotesc taxa numai
— pentru cinci. —

Fabrica de tâmplărie

stalată cu putere de mașini a lui

Rudolf Gy. Brassai

Orăștie (Szász-város) Strada Spitalului 10 (casa proprie).

Recomandă pentru furnizarea oricărui lucrări de tâmplărie
(sărie) pentru clădiri, atât în loc cât și în provincie.
Recomandă se pregătesc în orice stil și calitate, mobile
de camere de locuit, birouri, instalații pentru băcăni,
mobiliere pentru biserici și școale, din lemn bun
scut, pelângă prețuri convenabile. Planuri și modele se
dă gratuit. Comandele se execută prompt și conștiințios.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru
scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale. —

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pietrari.

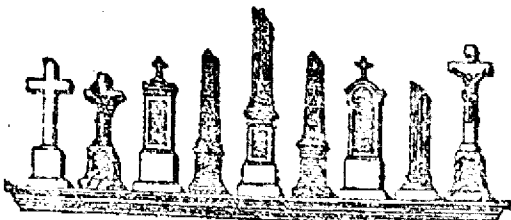
Atelierul central
al magazinei: Cluji—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale,
fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:
Déva și Nagyvárad.

Căsătorie. Un tânăr comerciant român, în etate de 26 ani, cu un mare magazin de ferărie într'un orașel românesc, care aduce un venit curat de 10—12 mii coroane anual, în lipsă de cunoștințe personale, caută pe astă cale o soție, domnișoară, ori văduvă tină, cu zestre de 20—30 mii cor., o sumă care-i lipsește pentru cumpărarea unei a doua prăvălii în aceeași localitate. — Răspunsuri să se trimită la Administrația ziarului »Tribuna«.

FABRICA DE BRÂNZĂ TRANSILVANIA

* CLUJ *

PIAȚA SZÉCHENYI, (CASA RÉGENI).

Recomandă fabricatele sale, calitate bună:

Brânză săcuiască 1/10—1/4 kg. în burduf
Brânză săcuiască 1—2 kg. în burduf
Brânză săcuiască 4—10 kg. burd. mare
Brânză săcuiască 5 kg. în lemn
Brânză săcuiască 10—15 kg. în lemn

Caș de Cluj format de țigle, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Catalog gratuit.

Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

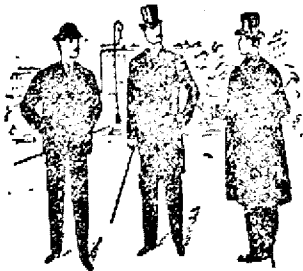
fabricant de unelte,

BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

Pregătește tofelul de unelte pentru ciobotărie și pantofărie. Catalog trimis gratis.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvar, Szentegyház-u. 6.

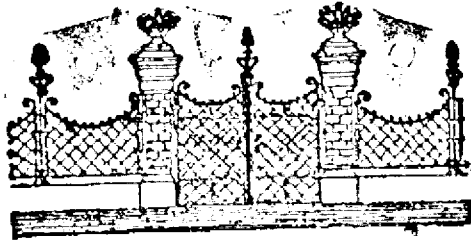
Iși recomandă depozitul bogat asortat cu stoffe din țară și străinătate, lucrează tofelul de haine bărbătești la ultima modă, croi modern, serviciu prompt, lucru ireproșabil și prețuri moderate.

Klein István

Prima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde (madrăte) de oțel pentru paturi și sate etc.

— Szeged, Kelemen-u. 4. —

Telefon No 242. — Fondat în anul 1840.

1 m. de sîrmă pentru gard delă 30 fileleri în sus.

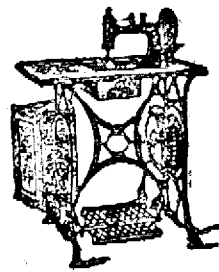
Fabricatele sale în privința durabilității și a execuției bune, concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințios. — Prețurile sale sunt cele mai ieftine. — Cu prospecte și cu catalog de prețuri la dorință servește gratuit. Să fiți atenți la firmă.

Horváth Béni mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat de nou, unde primește comande și **reparații de lucruri** ce aparțin în branșe precum mașini de cusut, de scris, biciclete și gramofone etc. Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

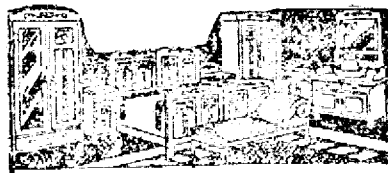
Lemnăria și fabrica de mobile din Ungaria de sud.

(Délmagyarországi fémegymunkáló és bútorgyár).

Timișoara

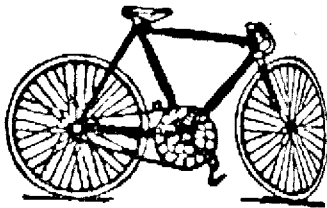
Fabrica: Elisabetin, Hattyu-u. 23.

Depozitul: Josefina, Kossuth-u. 17.

Avem în depozit: mobile p. dormitor, sufragerie, salon și locuințe garçon, lucrate în atelierul nostru, apoi garnituri de piele precum și mobile de aramă, executate după cele mai moderne și nouă cerințe. — Comandele se efectuează grabnic și conștiințios, pelângă garanță demnă de toată încrederea. Prețuri convenabile.

Bicicletele de renume mondial :
THE CHAMPION
și **PREMIER**

cu osie campanilară

roată automată (cu frînă liberă) se vând pelângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii, fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

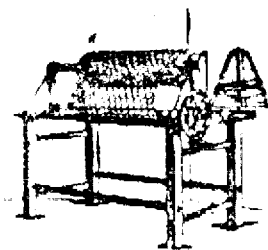
ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conuș. În urma circulației mari unde în toată Austria, Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică.

Láng Jakab și fiul

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare

Budapesta, VIII., József-körut 41.

Filiale : Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut
Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratis

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de :

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente în

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele sale.

PRIMLUCRĂTOR MIJLOCEȘTE.

Recomandă și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri gratuit și franco.

PREMIAT LA ȘASA EXPOZIȚII.

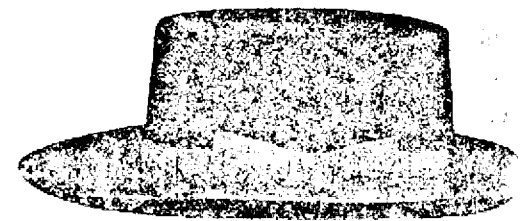
Urmașul lui Gustav Novák

pălărier

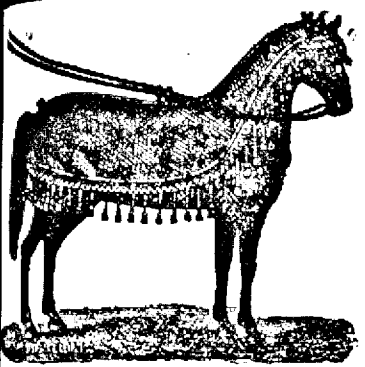
și magazin de modă bărbătească

Timișoara-Josefin

Strada Ludovic Kossuth No 11

Cel mai mare magazin de
pălării moderne
pentru domni și copii, precum și
în articole de modă bărbătească
și chipie pentru uniforme cu prețuri
cele mai moderate și serviciu prompt

Milan Jorgovits

curelar, șelar și fabricant de geamantane în
Timișoara-Centru
Strada Jenőherczeg-u. 14.
— (Lângă muzicantul Braun). —
(Temesvár - Belváros).

Recomandă în atenția onor. public din localitate și jur, magazinul său bogat asortat în hamuri și tot ce e de lipsă la zărit, apoi geamantane și geante de diferite calități.

Mai departe recomandă băturile, căpestrile și biciurile în cel mai favorabil preț. — Reparările se fac repede și la timpul cerut. — Comandele se execută prompt.

= Atelierul de fotografariat a lui =

Csizhegyi Sándor

Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.
— (Lângă farmacia lui Hintz). —

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

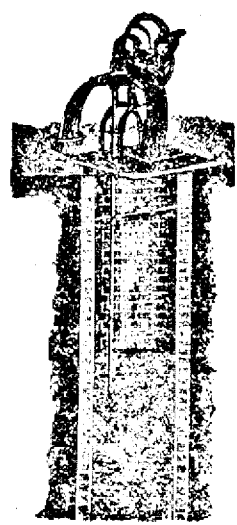
Atențiune!

Sunt de neîntrecut

în ce privește capabilitatea de suportat și tenacitatea lanțurilor și pompelor mele

„ERIKA“

(să nu se confunde cu alte fabricate).

Pentru comune, economii, grădini, curți, unde se folosește apă multă, sunt mai ales de preferit.

Prețurile sunt de aceea scăzute, ca nimeni să nu poată produce asemenea fabricate solide în același preț.

Cereți prospecte și oferte dela

AND. RIEGER

prima fabrică în Transilvania de mașini agricole, turnătorie de metal și fier
SIBIU-NAGYSZEBEN

Atențiune!

Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.
: In stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :

Execută și reparaază

lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, totfelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

Telefon 557.

Telefon 557.

Profesorii și instructorii de muzică primesc favor — cuvenit. —

Cataloage ilustrate la dorință se trimit gratuit și porto franco. —

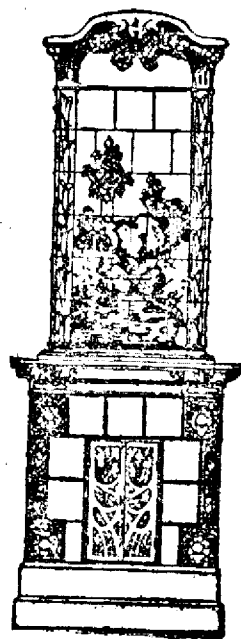
Petrof Antal ^{succesor} Wonka János

fabrică de pianee cesar regale în
Timișoara-Josefin, Str. Szilágyi No 13.
Magazin în Hunyadi-ut No 16.

Liferează:

PIANE și PIANINE
efectuate în stilul cel mai modern și execuție promptă.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“

FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

In 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a văpsitorilor auritorilor și instruitorilor diplomă. —

Taferner Antal

auritor de biserici și saloane
Versez, Temesvári-u. 20.

Primește spre executare, conform planului aurire și reparare, iconostasae, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de brânza aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice icoane bisericesti. La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincia merg pe — — — speșele mele proprii. — — — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Iosif Haas

zugrav de biserici în
Nagyszeben Sibiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Execuție splendidă.

Prețuri moderate.

Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Cismădiei 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman). întemeiat la anul 1867 ca I-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

EDUARD LEXEN

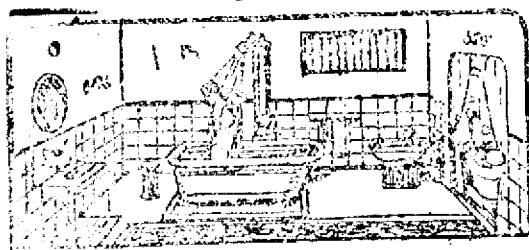
tinichigiu și antepriază de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

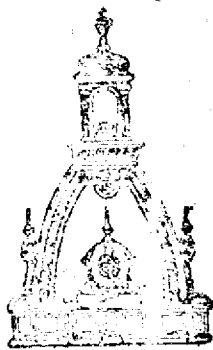
TELEFON No 334.

Se recomandă pentru pregătirea mușei de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiată, vase pentru spălat și altele.

Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de totfelul dela 3 coroane în sus. — — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closeie etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

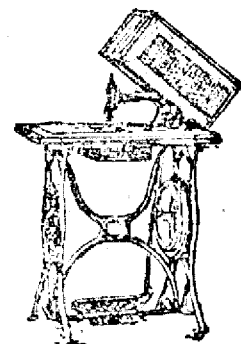
Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic

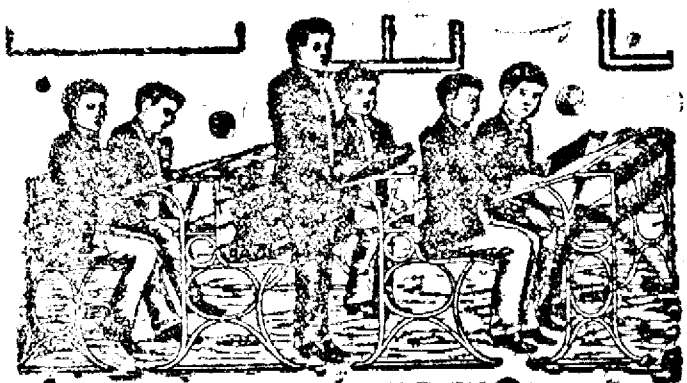
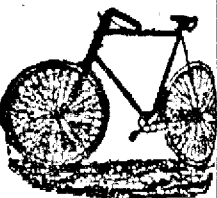
Cluj—Kolozsvár,

Strada Deák Ferencz Nrul 3

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: casse de bani, biciclete

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește ori-ce muncă de brânză, precum: introducerea soneriilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție rează numai de cătră firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașini

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public român din loc și jur, că am înființat în **Arad, Józseffőherczeg-ut No 9, un**

nou institut de văpsit, curățire chimică și spălarea albiturilor cu aburi

bine aranjat și corăspunzător cerințelor moderne de azi

Praxa câștigată pe acest teren în capitală și alte orașe mai mari ale țării, sunt în stare să îndeplinesc toate condițiile celor mai gingașe pretenziuni. Asigur onor. mușterii pelângă serviciul prompt și efeptuirea — cu prețurile cele mai ieftine.

Rog binevoitorul sprijin, al on. public

Cu stimă:

EUGEN JUNCAN.

Comandele din provincie se efeptuiesc prompt.

Bencsik Zsigmond în De

Oferă

ghete americane și franceze

cusute cu mâna în atelierul propriu — precum și —

ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.

Ghetele pentru picioare neregulate și bolnavi pregătesc după măsură. — La comande din provincie destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt